Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

HE 105/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle raideliikennelaiksi ja laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esityksessä HE 105/2018 vp ehdotetaan säädettäväksi uusi raideliikennelaki, joka korvaisi voimassa olevan rautatielain ja kaupunkiraideliikenteestä annetun lain. Esitykseen sisältyy lisäksi ehdotus laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta. Esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön Euroopan unionin neljänteen rautatiepakettiin sisältyvät säädökset, joilla turvataan unionin jäsenvaltioissa avoin markkinoillepääsy kotimaan henkilöliikennepalveluihin sekä uudistetaan rautatieliikenteen lupavaatimuksia.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää raideliikennelain säätämistä hallituksen esityksen HE 105/2018 vp mukaisesti perusteltuna ja siten kannatettavana. Virasto pitää tärkeänä, että rautatiealan yrityksille turvataan avoin markkinoillepääsy ja yhtäläiset edellytykset rautateiden kotimaan henkilöliikenteen harjoittamiseen Euroopan unionin neljännen rautatiepaketin edellyttämällä tavalla. Virasto kiinnittää huomiota siihen, että eri EU-maista saatujen kokemusten mukaan rautateiden henkilöliikenteen avaamisesta kilpailulle voidaan saavuttaa useita hyötyjä, joita ovat muun muassa rautateiden henkilöliikennepalvelujen tarjonnan kasvu, matkustajamäärien kasvu, kuluttajien hyötyminen lisääntyneestä palvelutarjonnasta ja hintavalikoimasta sekä asiakastyytyväisyyden kasvu. Toimivaltaisten viranomaisten suorittamien kilpailutusten ansiosta myös rautateiden henkilöliikennepalvelujen ostoihin käytettävän julkisen tuen tarvetta on mahdollista tehostaa.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää hallituksen esitykseen sisältyviä palvelutarjonnan eriyttämistä koskevia vaatimuksia kannatettavina. Viraston näkemyksen mukaan kaluston, kiinteistöjen ja kunnossapitotoimintojen eriyttäminen VR-Yhtymä Oy:stä kolmeen uuteen erilliseen valtionyhtiöön mahdollistaa tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille rautatiealan toimijoille ja helpottaa näin alalle tuloa rautatieliikenteessä. Kalustoyhtiön olemassaolo mahdollistaa kullekin rautatieoperaattorille käytettävissä olevan kaluston määrän optimoinnin kilpailutilanteesta riippuen.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää myös rautatietoiminnassa tarvittavien lupien haku- ja myöntämisprosessien nopeuttamista hallituksen esityksen mukaisesti perusteltuna ja siten kannatettavana. Lupien haku- ja myöntämisprosessien tehostamisesta saadut aika- ja kustannussäästöt alentavat rautatiealan toimijoiden kustannuksia, mistä koituu viime kädessä hyötyä kuluttajille. Virasto kannattaa myös yksityisraiteiden haltijoiden hallinnollisten velvoitteiden keventämistä hallituksen esityksen mukaisesti.

Jussi Pääkkönen
erikoistutkija

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 • **Faksi** 09 8764 398
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • www.kkv.fi